

Hög överlevnad hos extremt för tidigt födda i Sverige

AUTOREFERAT. Överlevnaden vid extrem prematuritet är högre i Sverige än i andra länder, men den höga överlevnaden är också associerad med relativt hög neonatal morbiditet. Detta visar EXPRESS-studien, tidigare kallad »27-veckorsstudien«, som är ett perinatalt samarbete som engagerat obstetriker och neonatologer i hela Sverige och som även stötts av Socialstyrelsen. Bakgrunden till studien är den internationella debatt som pågår om vården av de extremt prematurfödda barnen, inte minst avseende handikapprisker.

Under en treårsperiod, från 2004 till 2007, samlades perinatala data för alla levande födda barn <27 fullgångna graviditetsveckor och dödfödda från 22 + 0 till och med 26 + 6 graviditetsveckor (+ dagar). Data från totalt 1011 extremt prematurfödda barn inkluderades, varav 707 var levandefödda och 304 var dödfödda, motsvarande en incidens om 3,3 per 1000 nyfödda barn. Den totala perinatala mortaliteten (inkluderande dödfödda och barn som avled under den första veckan) var 45 procent och varierade från 93 procent vid 22 veckor till 24 procent vid 26 veckor.

91 procent av de levande födda barnen vårdades på neonatala intensivvårdsavdelningar; av dessa överlevde 78 procent. Den totala ettårsöverlevnaden bland levande födda barn varierade från 10 procent vid 22 veckor till 52 procent vid 23 veckor, 67 procent vid 24 veckor, 82 procent vid 25 veckor och 85 procent vid 26 veckor (medel 70 procent).

Tokolytisk behandling, antenatala steroider och tidig surfaktantbehandling är faktorer som var associerade med

Den höga överlevnaden beror sannolikt på det aktiva perinatala omhändertagandet.

Foto: SPL/IBL

högre ettårsöverlevnad. 45 procent av de överlevande barnen uppvisade inga tecken på betydande neonatal morbiditet (stora hjärnblödningar, vitsubstansskador i hjärnan, svår retinopati, nekrotiserande enterokolit, svår lungsjukdom).

Författarna konkluderar att den höga överlevnaden bland barn födda före 27 graviditetsveckor i Sverige sannolikt beror på ett aktivt perinatalt omhändertagande. Den relativt höga neonatala morbiditeten är inte detsamma som bestående handikapp men kräver att barnen följs upp under längre tid.

Lena Hellström-Westas;

för EXPRESS-gruppen, docent, överläkare, institutionen för kvinnors och barns hälsa, Akademiska barnsjukhuset, Uppsala

The Express Group. One-year survival of extremely preterm infants after active perinatal care in Sweden. JAMA. 2009;301(21):2225-33.

aktuella varianten av EMSY påverkar risken för atopisk dermatit är inte känd, skriver författarna, som efterfrågar mer forskning inom fältet.

Atopisk dermatit utgörs av ett kroniskt inflammatoriskt tillstånd. Intressant i sammanhanget är att den aktuella genen också kopplats till flera cancerformer och tros påverka risken för morbus Crohn, en sjukdom som i likhet med atopisk dermatit utmärks av kronisk inflammation. Detta innebär att genen är intressant för utvecklingen av inflammatoriska sjukdomar även i andra or-

gan än huden och gastrointestinalkanalen. Det är välkänt att en mycket stor grupp av individer som drabbas av atopisk dermatit som barn senare i livet även drabbas av omfattande allergiska besvär av olika slag. Det är likaså välkänt att hereditet spelar en stor roll i utvecklingen av atopisk dermatit. Vilka gener som är inblandade har fram till den aktuella studien inte varit känt i detalj.

Anders Hansen

läkare, frilansjournalist

Nat Genet. doi:10.1038/ng.347

Viktnedgång bra för miljön

Att viktnedgång vid övervikt är eftersträvarsvårt av medicinska orsaker råder det knappast något tvivel kring. Nu finns det emellertid ännu ett skäl till att gå ned i vikt. En studie presenterad i tidskriften International Journal of Epidemiology visar nämligen att viktnedgång är bra även för miljön.

Författarna har tittat på globala uppgifter om människors vikt och längd. Man har sedan räknat på vilka energimängder som krävs om överviktsutvecklingen fortsätter att stiga i samma takt som den gjort de senaste åren och jämfört detta med om jordens befolkning i stället skulle banta.

Resultatet visar att bantning i stor skala skulle bespara oss från omfattande utsläpp av växthusgaser. Om 40 procent av jordens befolkning skulle lida av fetma (BMI ≥ 30) skulle energimängden som går åt till livsmedelproduktion öka med 19 procent, jämfört med energin som krävs för livsmedelsproduktion för en normal befolkning där 3,5 procent av befolkningen lider av fetma. Den årliga koldioxidproduktionen skulle öka med 0,4 till 1,0 miljarder ton.

Den ökade produktionen av växthusgaser kommer från dels livsmedelsproduktion, dels ökad bilanvändning. Forskarna har nämligen räknat med att vi kommer att använda våra bilar allt mer om vi blir överviktiga.

Anders Hansen

läkare, frilansjournalist

Int J Epidemiol. doi:10.1093/ije/dyp172

Bantning antas minska användningen av bilar och därmed också produktionen av växthusgaser.